

Instytut Rozwoju Gospodarczego

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

Październik – Grudzień 2019

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 83

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Oskar Krzesicki
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg/>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2019

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 83, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 18 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	6
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	7
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	7
	4) Wielkość wypracowanego zysku	8
	5) Jakość portfela należności	8
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	9
	7) Wielkość zatrudnienia	9
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	10
	9) Inwestycje kapitałowe	10
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	11
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	11
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	11
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	12
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	12
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	12
	16) Poziom inflacji	13
	17) Realna podaż pieniądza	13
III.	SUMMARY.....	14

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W III kwartale 2019 r. wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) nieznacznie wzrosła, osiągając poziom 12,2 punktu. Wynik ten jest o 0,3 pkt wyższy od wartości z poprzedniego kwartału, a zarazem wyższy, o 1,1 pkt, od wartości prognozowanej przez banki w poprzednim badaniu. Na zwiększenie się wartości IRGBAN wpłynął przede wszystkim wzrost zysku. Spodziewane jest pogorszenie się sytuacji w kolejnym okresie, a prognozowana wartość wskaźnika koniunktury wynosi -7,9 pkt.

2. W III kwartale 2019 r. wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej (netto) spadła z poziomu 57,1 pkt do 14,3 pkt. Wynik okazał się niższy także od przewidywanego w drugim kwartale (o 19 pkt). Banki nie spodziewają się, by w kolejnym kwartale wynik z ich działalności uległ zmianie.

3. W ocenie banków pogarszają się warunki prowadzenia przez nie działalności. Wartość salda obniżyła się z wysokości -7,1 pkt do poziomu -26,7 pkt. Pogorszenie się warunków działalności bankowej jest większe niż przewidywane w poprzednim kwartale. Tendencja spadkowa ma się utrzymać (wartość salda prognostycznego jest równa -30,8 pkt).

4. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość wypracowanego zysku wyniosła 35,7 pkt. Jest wyższa niż w drugim kwartale o 57,1 pkt i o 27,4 pkt większa od prognozowanej. Ankietowani spodziewają się, że w kolejnym kwartale zyski spadną; wartość salda prognostycznego wynosi -8,3 pkt.

5. Nie zmieniła się jakość portfela należności. Liczba banków, w których jakość portfela się pogarsza, wciąż jest wyższa niż tych, w których się polepsza, a wartość salda jest równa -7,1 pkt. Jest niższa od prognozowanej w poprzednim kwartale (o 15,5 pkt). Banki spodziewają się poprawy jakości portfela należności w najbliższym okresie; wartość salda prognostycznego wynosi 0,0 pkt.

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi zmniejszyło się. Wartość salda wynosi 13,3 pkt (w poprzednim kwartale 14,3 pkt). Ponad połowa banków (73,3%) nie odnotowała jednak zmiany popytu na swoje usługi. Spodziewany jest dalszy spadek zainteresowania usługami bankowymi w IV kwartale 2019 r. (wartość salda prognostycznego wynosi 0,0 pkt).

7. Zmniejszyła się wielkość zatrudnienia. Wartość salda jest o 13,3 pkt niższa od wartości z drugiego kwartału. Banki planują dalsze cięcia w zatrudnieniu; wartość salda prognostycznego wynosi -15,4 pkt.

8. W ocenie banków w III kwartale 2019 r. wzrosła dolegliwość barier dla prowadzenia działalności bankowej. Za główne ograniczenia banki uznają: restrykcyjność prawa (80% ankietowanych, 61,1% przed kwartałem), obciążenia podatkowe (73,3% obecnie, 44,4% w drugim kwartale) i czytelność przepisów prawa (46,7%, 33,3% poprzednio). Banki nie spodziewają się zmian uciążliwości barier w kolejnym kwartale.

9. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o inwestycje kapitałowe zmniejszyła się w ciągu kwartału o 14,3 pkt i wynosi 7,1 pkt. Przewidywany jest dalszy spadek inwestycji kapitałowych w kolejnym kwartale; wartość salda prognostycznego wynosi -7,7 pkt.

10. Udział banków, które spodziewają się, że wielkość *spreadu* nie zmieni się w IV kwartale 2019 r., wynosi 66,7%. Pozostali ankietowani przewidują jej wzrost (25%) lub spadek (8,3%). Podobnie kształtują się oczekiwania długookresowe. Obecnie 63,6% badanych spodziewa się stabilizacji *spreadu* w perspektywie 12 miesięcy; pozostali prognozują jego wzrost (27,3%) lub spadek (9,1%).

11. Zdaniem połowy ankietowanych banków, wartość polskiej waluty nie zmieni się w czwartym kwartale 2019 r., zaś 42,9% wskazuje na prawdopodobny wzrost wartości złotego. Aprecjacji w długim okresie spodziewa się 57,1% badanych, 35,7% nie przewiduje zmian kursu, a tylko 7,1% wskazuje na możliwą deprecjację.

12. Żaden z uczestników badania nie spodziewa się zmiany stóp procentowych NBP ani w krótkim, ani w długim okresie.

13. Od IV kwartału 2008 r. większość uczestników badania koniunktury w sektorze bankowym stale przewiduje niezmienną sytuację gospodarczą w kraju. Odsetek banków, które nie spodziewają się jakichkolwiek zmian sytuacji ogólnogospodarczej w Polsce w czwartym kwartale 2019 r., wynosi 84,6%. Pozostałe banki wskazują na jej poprawę (7,7%) lub pogorszenie się (7,7%). Prognozy długookresowe (na 12 miesięcy) są podobne – 84,6% ankietowanych nie przewiduje zmian, zaś 15,4% spodziewa się poprawy stanu gospodarki krajowej.

14. Odsetek banków negatywnie oceniających sytuację sektora finansowego w najbliższym okresie wynosi 14,3%. Pozostali ankietowani nie spodziewają się żadnej jej zmiany. Przewidywania długookresowe są nieco odmienne – 61,5% banków wskazuje na brak zmiany, 30,8% na pogorszenie się sytuacji, a 7,7% na jej polepszenie się.

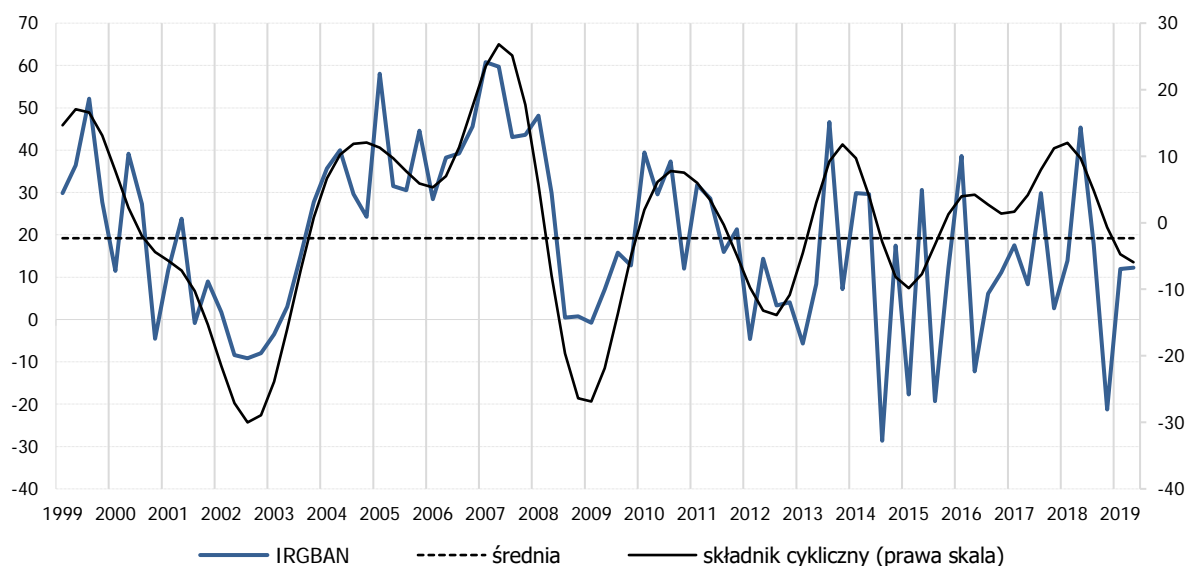
15. Wszyscy ankietowani (100% odpowiedzi) przewidują utrzymanie się obecnego wyniku na operacjach *reverse-repo* w IV kwartale 2019 r. Większość banków (81,8%) spodziewa się, że również w ciągu kolejnych 12 miesięcy zyski z operacji *reverse-repo* nie zmienią się. Pozostali badani przewidują poprawę wyniku (18,2% badanych).

16. Inflacja sięgnęła w listopadzie 2019 r. poziomu 2,6% w stosunku rocznym (2,5% w październiku). Większość badanych (64,3%) spodziewa się przyspieszenia tempa wzrostu cen dóbr konsumpcyjnych w IV kwartale 2019 r., 28,6% ankietowanych nie przewiduje jego zmiany, a 7,1% ocenia, że ono obniży się. Oczekiwania długookresowe wskazują na wzrost stopy inflacji – 85,7% respondentów spodziewa się zwiększenia jej tempa.

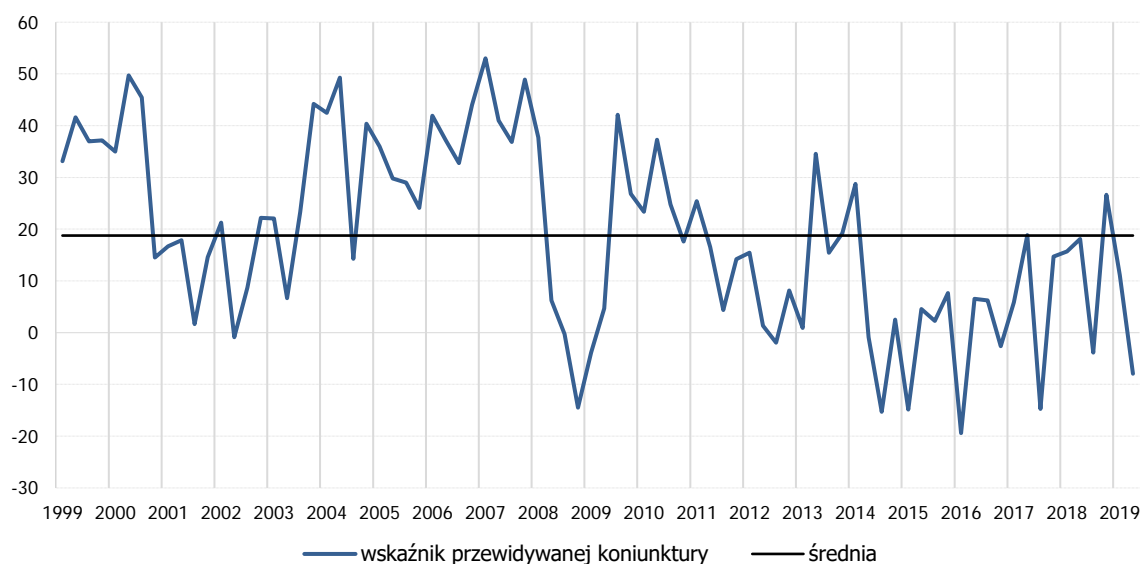
17. Ponad połowa banków (57,1%) spodziewa się wzrostu realnej podaży pieniądza w czwartym kwartale. 35,7% nie przewiduje zmiany, a 7,1% respondentów prognozuje jej spadek. Długookresowe przewidywania co do kierunku zmiany podaży pieniądza wskazują na jej wzrost (71,4% badanych). Braku zmiany lub spadku spodziewa się po 14,3% ankietowanych.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

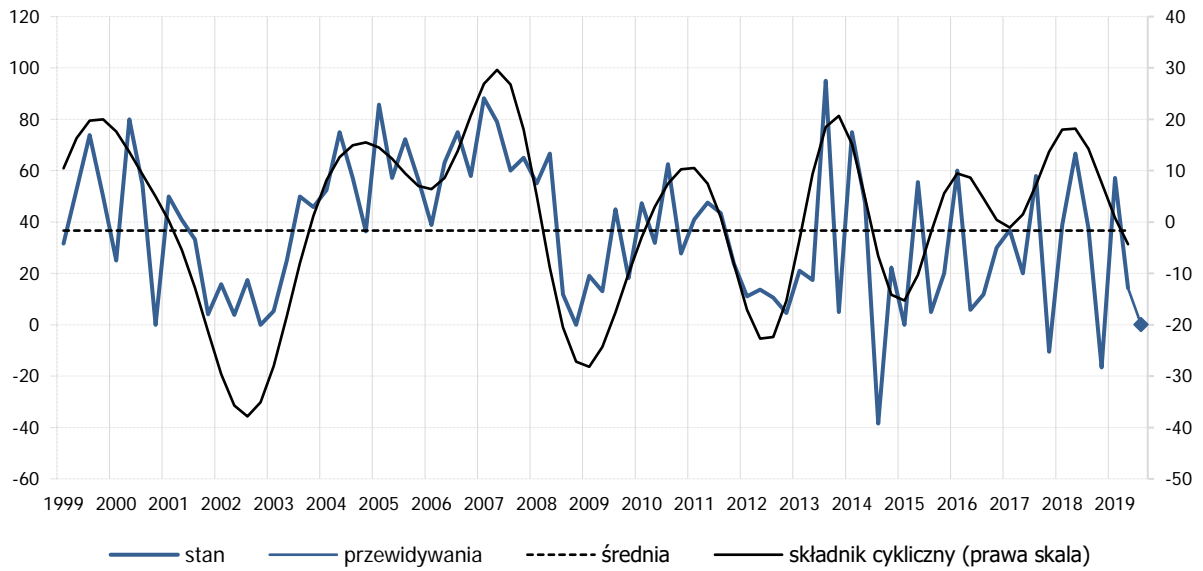
1. Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym

	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	13,9	45,3	17,7	-21,2	11,9	12,2
wskaźnik prognozowanej koniunktury	15,7	18,1	-3,8	26,7	11,1	-7,9

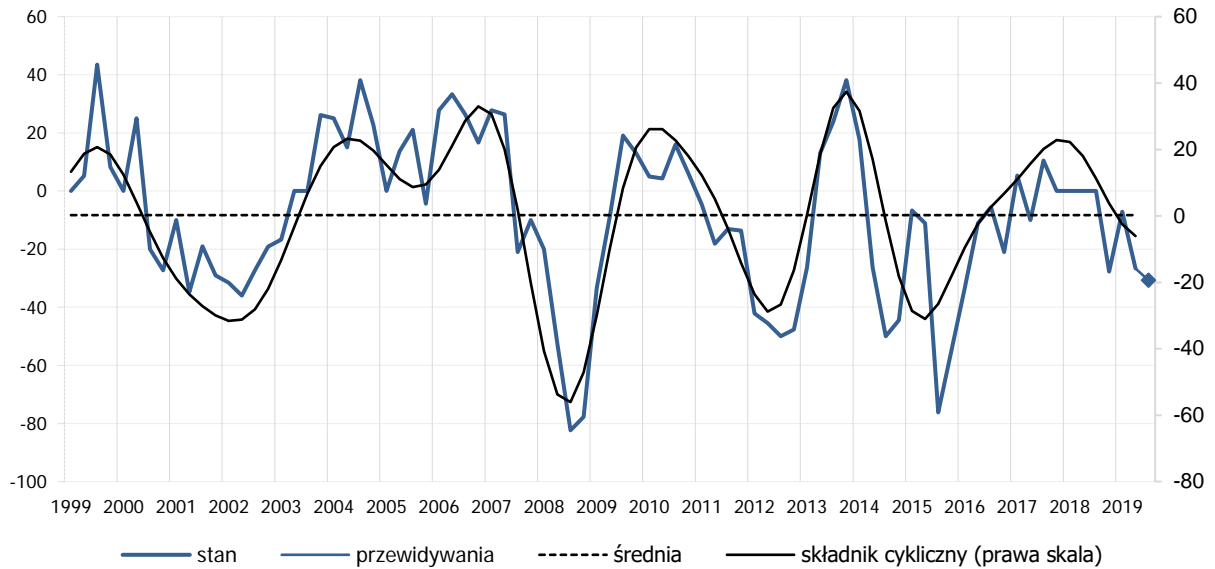

2. Wynik z działalności bankowej (netto)

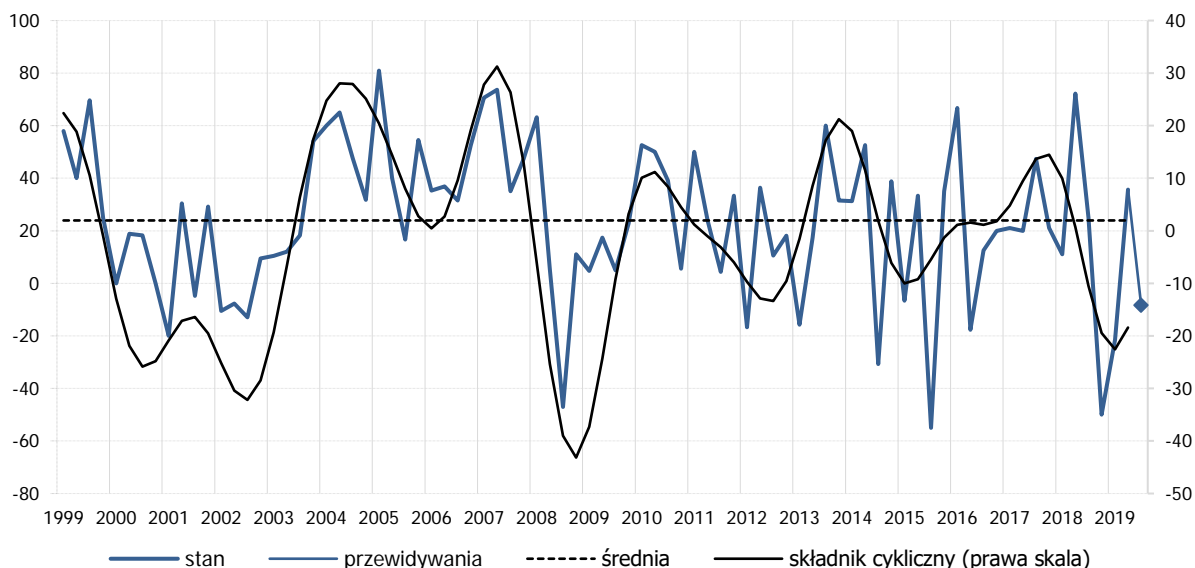
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. wzrost	72,2	62,5	33,3	64,3	42,9	25,0
2. brak zmiany	22,2	12,5	16,7	28,6	28,6	50,0
3. spadek	5,6	25,0	50,0	7,1	28,6	25,0
saldo (1.-3.)	66,7	37,5	-16,7	57,1	14,3	0,0

3. Warunki prowadzenia działalności bankowej

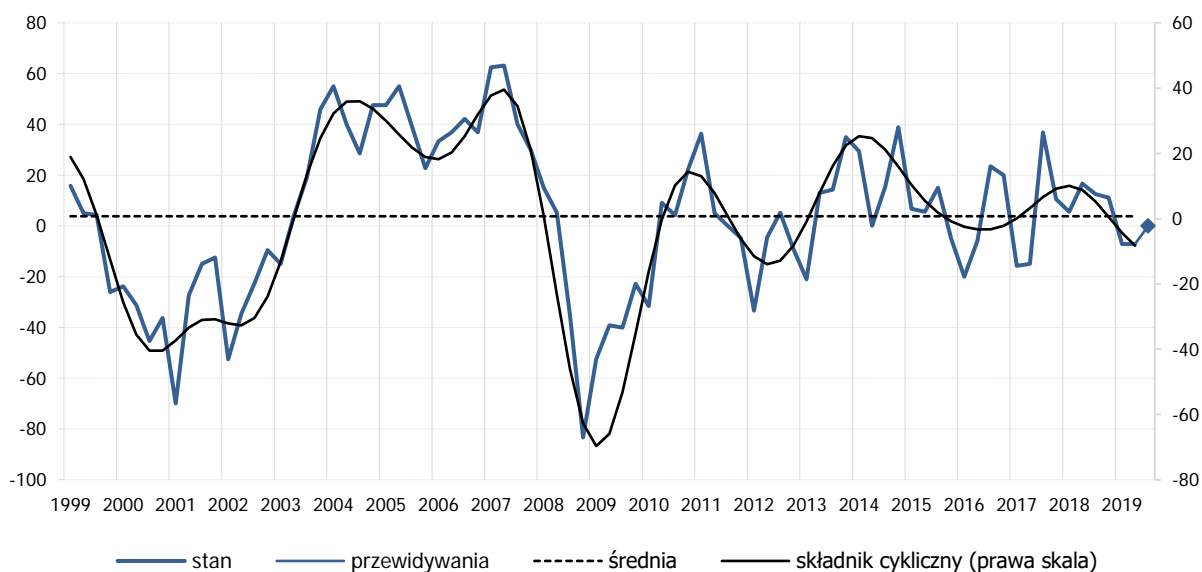
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. poprawa	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0
2. brak zmiany	100,0	87,5	72,2	92,9	73,3	69,2
3. pogorszenie	0,0	6,3	27,8	7,1	26,7	30,8
saldo (1.-3.)	0,0	0,0	-27,8	-7,1	-26,7	-30,8

4. Wielkość wypracowanego zysku

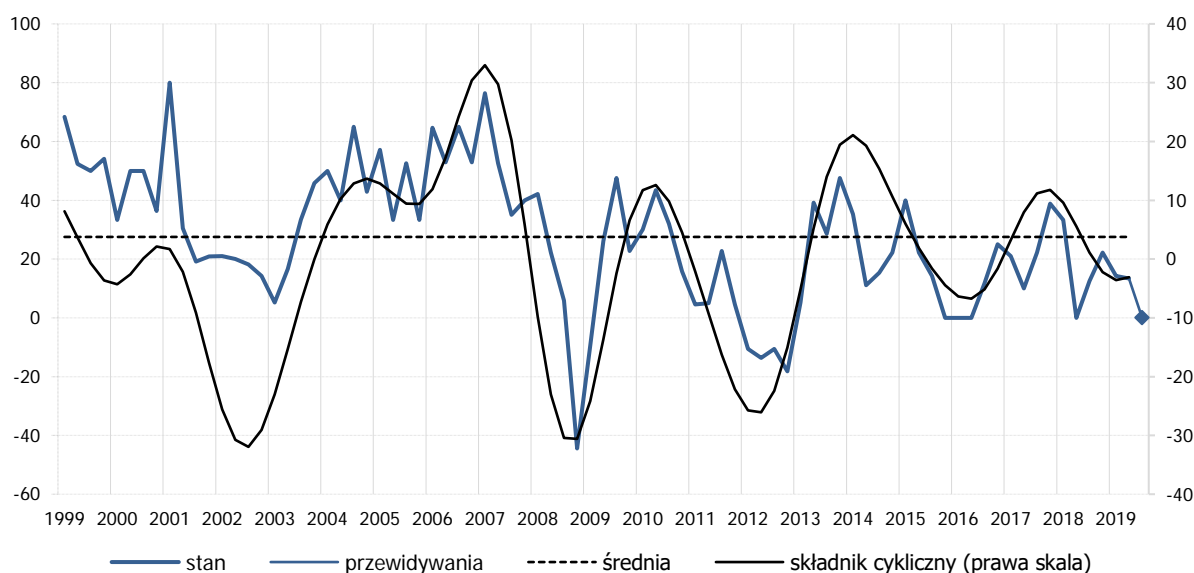
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. wzrost	77,8	56,3	16,7	28,6	57,1	33,3
2. brak zmiany	16,7	12,5	16,7	21,4	21,4	25,0
3. spadek	5,6	31,3	66,7	50,0	21,4	41,7
saldo (1.-3.)	72,2	25,0	-50,0	-21,4	35,7	-8,3

5. Jakość portfela należności

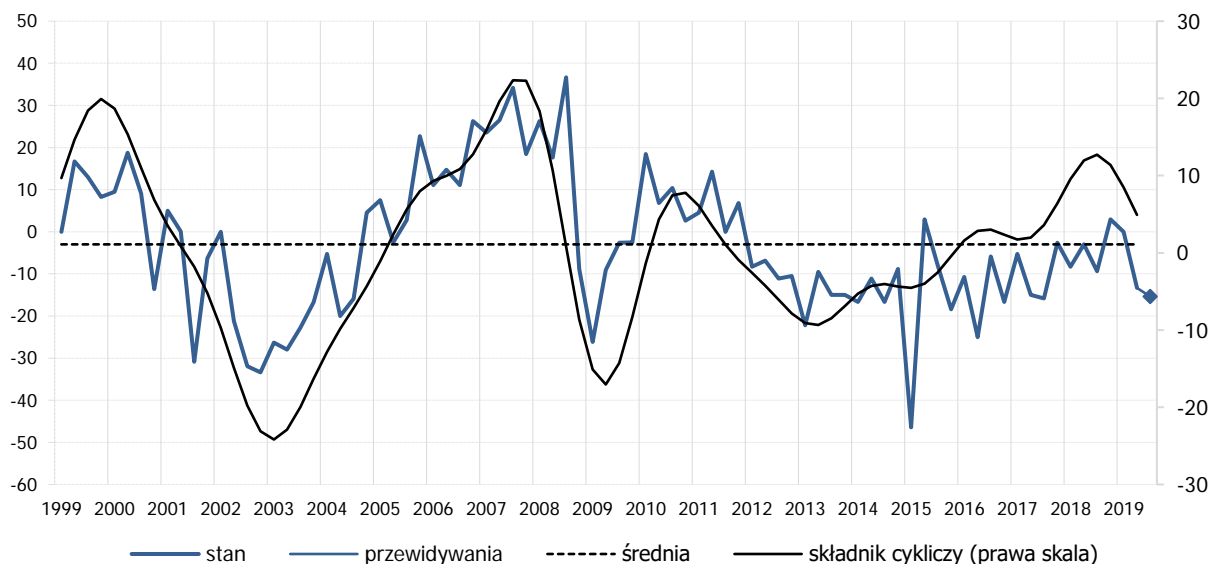
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. poprawa	27,8	25,0	27,8	28,6	21,4	25,0
2. brak zmiany	61,1	62,5	55,6	35,7	50,0	50,0
3. pogorszenie	11,1	12,5	16,7	35,7	28,6	25,0
saldo (1.-3.)	16,7	12,5	11,1	-7,1	-7,1	0,0

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi

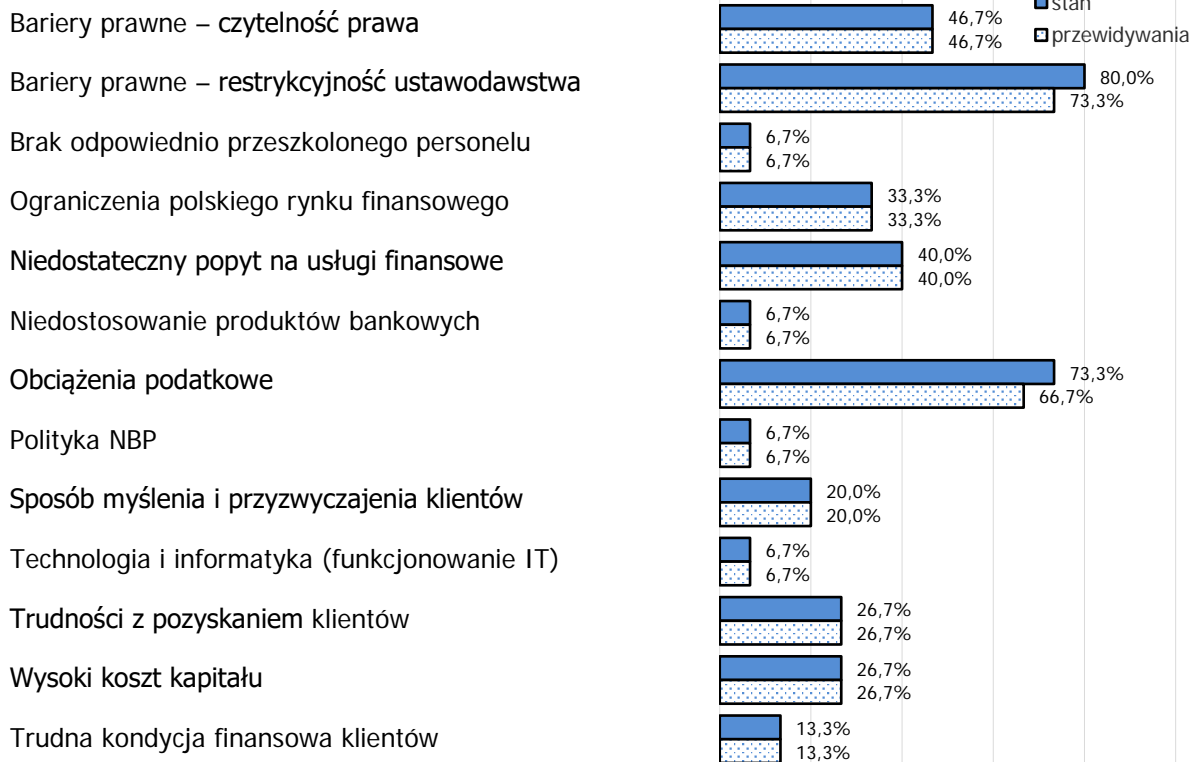
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. wzrost	5,9	12,5	22,2	14,3	20,0	7,7
2. brak zmiany	88,2	87,5	77,8	85,7	73,3	84,6
3. spadek	5,9	0,0	0,0	0,0	6,7	7,7
saldo (1.-3.)	0,0	12,5	22,2	14,3	13,3	0,0

7. Wielkość zatrudnienia

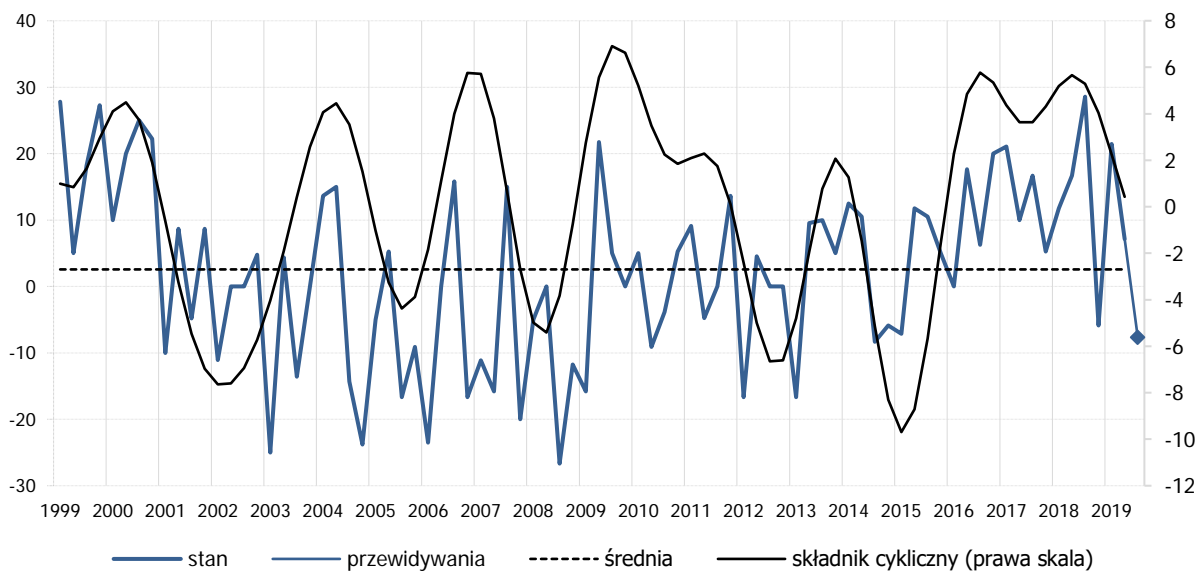

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. wzrost >2,5%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5%	41,2	18,8	35,3	42,9	26,7	7,7
3. brak zmiany	11,8	43,8	35,3	21,4	26,7	53,8
4. spadek <2,5%	47,1	37,5	29,4	28,6	40,0	38,5
5. spadek >2,5%	0,0	0,0	0,0	7,1	6,7	0,0
saldo (1.+2.*0,5-4.*0,5-5.)	-2,9	-9,4	2,9	0,0	-13,3	-15,4

8. Czynniki ograniczające rozwój banków

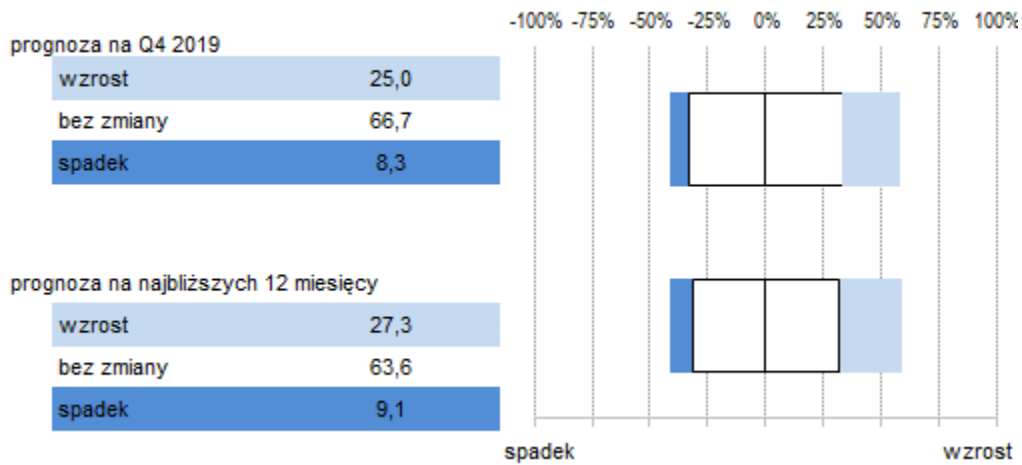

9. Inwestycje kapitałowe

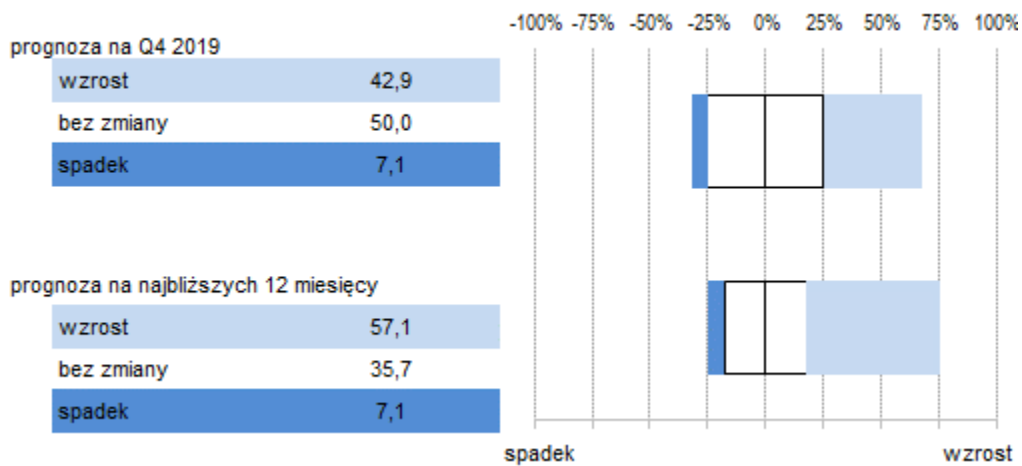

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019	Q3 2019	przewidywania
1. wzrost	27,8	28,6	5,9	28,6	14,3	15,4
2. brak zmiany	61,1	71,4	82,4	64,3	78,6	61,5
3. spadek	11,1	0,0	11,8	7,1	7,1	23,1
saldo (1.-3.)	16,7	28,6	-5,9	21,4	7,1	-7,7

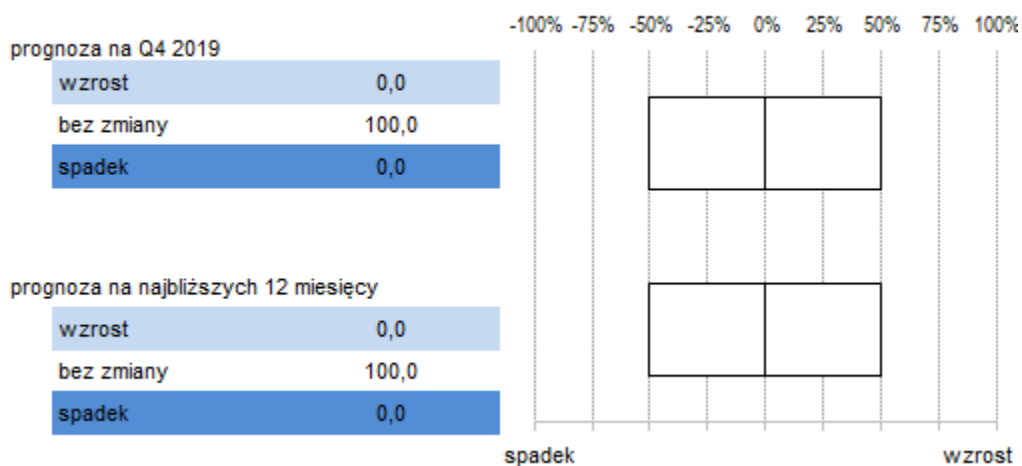
10. Spread (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów

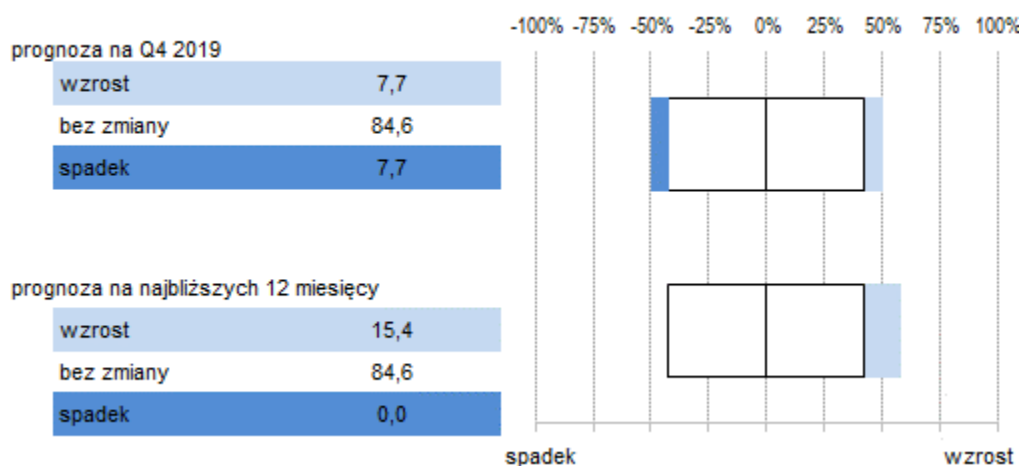
11. Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut)

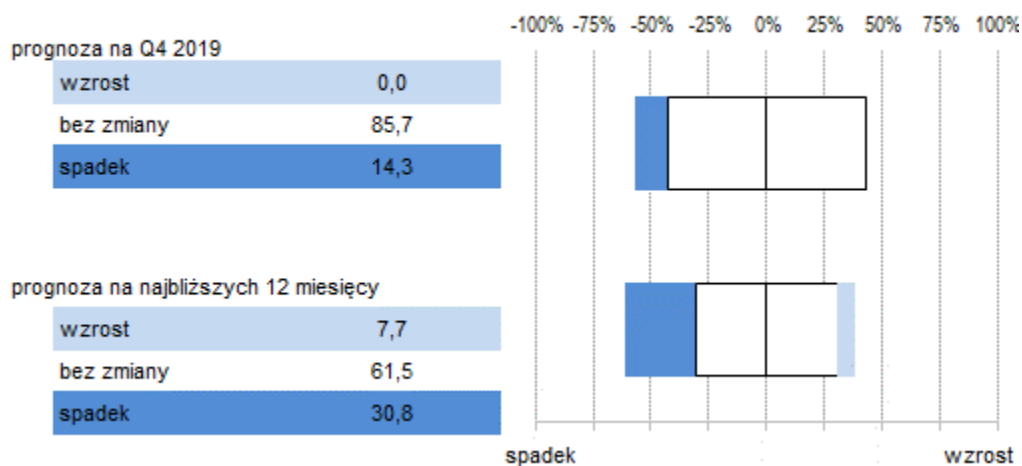
12. Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)

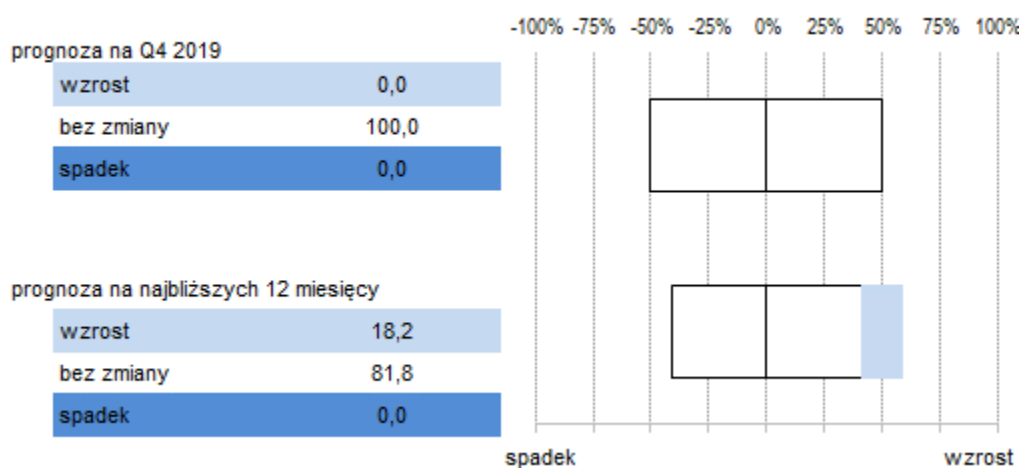
13. Ogólna sytuacja gospodarki polskiej niezależnie od sytuacji sektora finansowego

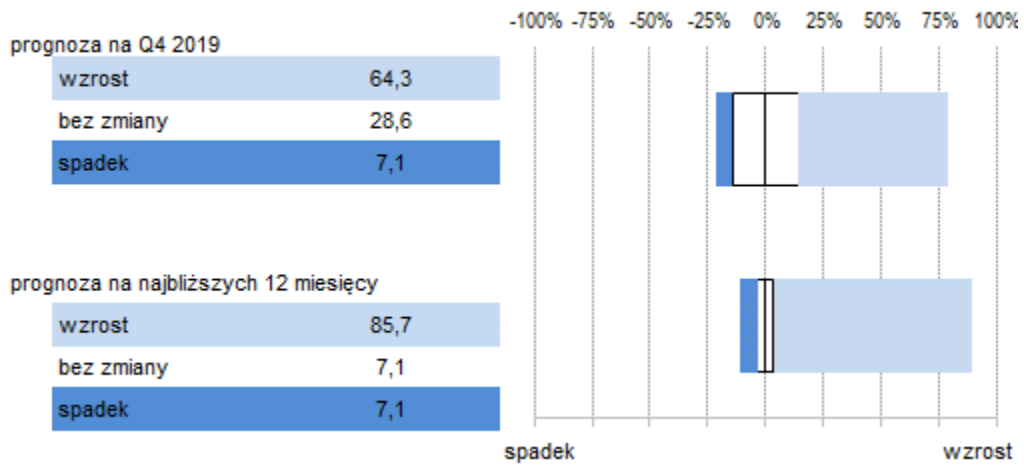
14. Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki

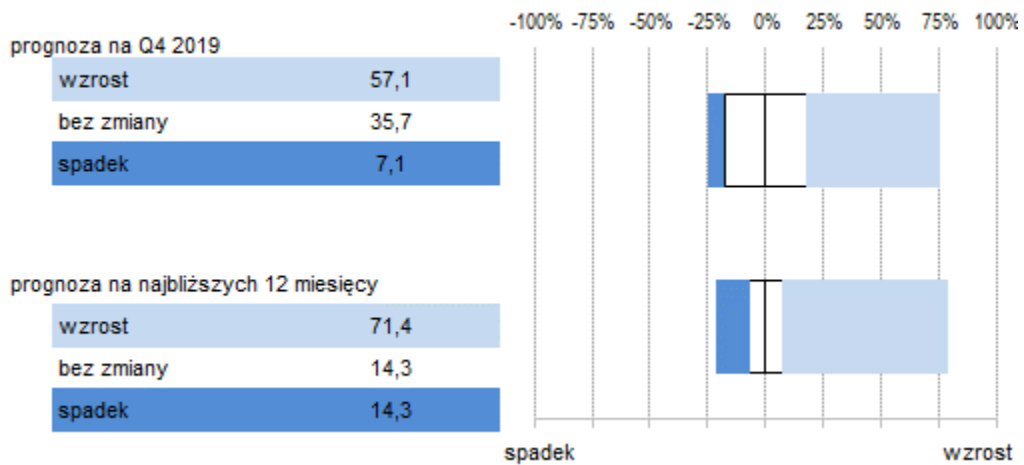
15. Wynik na operacjach *reverse-repo* (pomniejszony o *repo*)

16. Poziom inflacji

17. Realna podaż pieniądza

III. SUMMARY

In the 3rd quarter of 2019 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) increased from 11.9 pts to 12.2 pts. The increase was mainly caused by a rise in the balance of profits. According to the surveyed banks, however, they are to face more restrictive regulations and growing tax burden. These factors are expected to diminish future banks' profits. The banks expect the situation in the sector to deteriorate in the upcoming months.